

Titel: Køn, krop og normer

Tema:

Fag: Historie, samfundsfag og SSF

Målgruppe: 6. - 9. klasse

Data om læremidlet:

Vejledningen inspirerer til, hvordan man kan anvende materialesættets mange genstande i undervisningen. Der kan plukkes i vejledningen i forhold til, hvad man ønsker at sætte fokus på.

Faglig relevans/kompetenceområder

Materialesættet understøtter en undersøgende tilgang i fagene:

Historie:

Materialet understøtter alle tre kompetenceområder, *Historiebrug*, *Kildearbejde* og *Kronologi og sammenhæng*.

Samfundsfag: Materialet understøtter kompetenceområderne *Sociale og kulturelle forhold* samt undersøgelsesmetoder som et element i kompetenceområdet *Samfundsfaglige metoder*.

Dansk:

SSF: Kompetenceområdet *Køn, krop og seksualitet*. Materialet inviterer eleverne til at vurdere normer og rettigheder for krop, køn og seksualitet i et samfundsmæssigt perspektiv. Derudover er der fokus på kompetenceområdet *Sundhed og trivsel* med fokus på elevernes seksuelle sundhed.

Ideer til undervisningen

Materialesættet består af mange forskellige genstande, der kan inddrages på forskellig vis.

Indholdet er knyttet an til videoerne udarbejdet af museet KØN til lærere og elever:

Genstandsdidaktik: https://youtu.be/d_1k6dxPuNo De fleste genstande, der præsenteres i videoerne er repræsenteret i materialesættet. Derudover er der et refleksionsark, som I som lærere kan tale ud fra, når I planlægger undervisningen:

<https://ssfkompasset.dk/wp-content/uploads/2023/01/Laererforberedelse.-Genstandsdidaktik..pdf>

Køn, krop og seksualitet i vores kultur: <https://youtu.be/13xuvd2tmT4> Videoen inviterer lærere og elever til at tænke med om køn, krop og seksualitet igennem tiderne og hvordan de skabes, fastholdes og ændres. I Materialesættet er der både et kohorn som Sidsel Andersdatter brugte i sit liv som mand, og plakater af Agape Skulpturen af kunstneren Aske Kreilgaard. Begreberne fra vores hverdag ligger som kort i kasserne

Herunder præsenteres forslag til arbejdet med de enkelte genstande under forskellige overskrifter:

1. Forventninger og opdragelse - Drengene og piger

Find genstande i materialesættet, som I synes fortæller noget om forventninger og opdragelse til drenge og piger

- Kønnede genstande - hvad er det?
- Hvilke forventninger er der til drengenes udseende og opførsel?
- Hvordan er en mand stærk? Må mænd græde? Hvordan og hvornår må de det?
- Hvad siger action-figur og barbie dukker om, hvordan vi opdrager drenge og piger?
- Hvad siger tøjet om vores iscenesættelse af drenge- og pigekroppe?

Se opgaveark: Køn og opdragelse:

<https://ssfkompass.dk/wp-content/uploads/2023/01/Opgaveark.-Kon-og-opdragelse-1.pdf>

2. Mødom, Jomfruhinde og kønskrans (hårelastik)

Find delene i materialesættet inkl. begrebskortene

- Hvad er jomfruhinde?
- Hvad er myter og hvad er fakta?
- Hvordan ser vi i dag - og i forskellige kulturer - på hhv kvinder og mænds seksualitet?
- Inddel begreberne efter forskellige overskrifter I selv finder på. Fx drengord - pigeord, positive - negative - grove - acceptable eller andre overskrifter, I synes er relevante. Er der begreber, der mangler? Er der begreber I ikke synes er i orden at bruge? Kan I gøre et negativt ladet ord positivt?

Se opgaveark: Skaber sprog kroppe?:

<https://ssfkompass.dk/wp-content/uploads/2023/01/Opgaveark.-Skaber-sprog-kroppe-1.pdf>

3. LGBT +, Bi- og homoseksualitet. Mangfoldighed og køn

I materialesættet er et prideflag, et regnbue anførerbind og en kugleramme til opgaven i dokumentet nedenfor

- Hvad symboliserer flaget? Og hvorfor afholder man prideparader?
- Hvornår blev flaget opfundet? Og i hvilke sammenhænge har flaget været brugt/bliver flaget brugt?
- Ex. Anførerbind ved VM i fodbold Qatar.

Se opgaveark: Køn som spektrum:

<https://ssfkompas.dk/wp-content/uploads/2023/01/Opgaveark.-Kon-som-spektrum.-1-kombineret-1.pdf> OBS istedet for at udlevere et ark, kan I bruge kuglerammen i materialesættet. På den måde kan I nemt flytte kuglerne, hvis der er holdninger, der ændres under dialogerne.

4. Køn, krop og medier

I materialesættet findes konfirmationskort, uddrag fra Vi unge, tøj og et foto af Ditlev Tamm

- Hvordan fremstiller medierne drenge versus piger?
- Hvornår er der tale om stereotyper og hvornår bryder vi med normerne?
- Hvilke idealer skal man leve op til? Hvilke idealer har der været gennem tiden? Hvilke ligheder og forskelle har der været gennem tiden?
- Hvornår er man en normbryder?
- I materialesættet er der eksempler på konfirmationskort og beklædningsgenstande. Hvordan udtrykker de synet på drenge og piger?
- I materialesættet er et billede af Ditlev Tamm. Undersøg hvem han er. I kan evt. se uddrag fra udsendelserne "Ditlev Tamm Professor på høje hæle", som findes på mitcfu.dk: <https://ucl.mitcfu.dk/TV0000128141> Er Ditlev Tamm normbryder? Kan I komme i tanke om andre eksempler?

5. Kontinuitet og forandring

I 1700-tallet levede Sidsel Andersdatter i 14 år forklædt som en mand og gift med en kvinde, og registreret far til et barn. Hun brugte et kohorn, når hun skulle tisse, så hun ikke blev opdaget. Hun blev straffet og sat i fængsel, da det blev opdaget.

- Vi ved ikke, hvorfor Sidsel valgte at leve som en mand? Hvad tror du?
- Sammenlign køn, krop og seksualitet over tid. Hvilke ligheder og forskelle møder I? Se evt. reklamerne i kildebanken fra HistorieLab under overskriften "Køn i reklamer før og nu" <https://historielab.dk/til-undervisningen/kildebank/koen-og-seksualitet/4-koen-tid/#>
- Prøv evt. at tage korsettet i materialesættet på. Hvordan opleves det? Er der andre genstande i dag, vi tager på for at ligne et bestemt køn eller tilfredsstillende normer?

Yderligere inspiration til temaet:

- Der findes en lignende historie om Marian Engelbrecht, først 1729. Hun er nemlig også beskrevet på wikipedia: https://da.wikipedia.org/wiki/Maria_Engelbrecht_Stokkenbech
- Kildemateriale til emnet findes på HistorieLab: [Kærlighed, køn og seksualitet - Kildebank](#)

Supplerende materialer

Følgende er forslag til supplerende materialer, der evt. kan lånes på dit lokale CFU.

TV-udsendelser:

#Meeto - hvad har ændret sig?: <https://ucl.mitcfu.dk/TV0000113662>

Ditlev Tamm - professor på høje hæle: <https://ucl.mitcfu.dk/TV0000128141>

Danmarkshistorien på vrangen sex gennem tiderne: <https://ucl.mitcfu.dk/TV0000119395>

Pride 1950'erne - Heksejagt: <https://ucl.mitcfu.dk/TV0000125032>

Film:

C.R.A.Z.Y.: <https://ucl.mitcfu.dk/CFUFILM1125056>

Dreng: <https://ucl.mitcfu.dk/TV0000026142>

En helt almindelig familie: <https://ucl.mitcfu.dk/CFUFILM1114399>

Girl: <https://ucl.mitcfu.dk/CFUFILM1117482>

Kun en pige: <https://ucl.mitcfu.dk/CFUFILM1071790>

Andet:

Find masser af inspiration og læremidler på <https://ssfkompass.dk/>

Find kildebank om kærlighed, køn og seksualitet på HistorieLab:
<https://historielab.dk/til-undervisningen/kildebank/koen-og-seksualitet/>

Find cases, øvelser og handlemuligheder i "Kønsbevidsthed i folkeskolen":
<https://www.dlf.org/media/15814370/koensbevidsthed-idekatalog.pdf>